

NEMZETKÖZI PIARISTA NEVELÉSI KONGRESSZUS

Zsódi Viktor Sch.P. tartományfőnök köszöntője

2025. március 10.

Kedves Generális Atya! Kedves Vendégeink!

A Piarista Rend Magyar Tartománya nevében szeretettel köszöntöm Önöket Budapesten. Örülünk, hogy mi lehetünk a házigazdái ennek a nemzetközi pedagógiai kongresszusnak. Köszönjük, hogy elfogadták meghívásunkat, kívánjuk, hogy érezzék otthon magunkat, és sok szakmai ismerettel gazdagodjanak.

A remény zarándokaiként találkozunk egymással, hiszen a 2025-ös szentévet ezzel a mottóval hirdette meg Ferenc pápa. A remény az üzenete ennek a kongresszusnak is. A remény zarándokaiként köszöntünk benneteket, akik a világ minden részéről ide érkeztetek, hogy találkozzatok egymással, Kalazanci Szent József pedagógiai örökségével és legfőbb tanítónkkal és reményünk forrásával, Jézus Krisztussal.

Az elmúlt években mélyreható változásokat észlelhattünk a világban. Ilyenek a fegyveres konfliktusok, az éghajlatváltozás, a világhátrányok, az infláció és a mesterséges intelligencia fejlődése. Ezek átformálják és alakítják a világunkat. A Gallup Intézet 2025 februárjában kiadott felmérése szerint az emberek legkiemelkedőbb szükséglete a remény, amely messze megelőzi az őt követő kulcsszükségleteket. A világunknak reményre van szüksége.

A Katolikus Nevelés Kongregációja így szólít fel minket: „Adjatok nekik reményt, optimizmust útravalóul az élet vándorútjára.” Az válhat egyik legfontosabb nevelési célunkká, hogy a fiatalok észrevegyék a szépet és a jót a teremtett világban és az emberekben, akik mindig magukon viselik istenképiségüket. A világ nehézségei ellenére sem szabad elveszíteni bátorságunkat. A nevelés nemcsak szakma, hanem sokkal inkább magatartás, életmód, amelyen keresztül kísérjük a fiatalok fejlődését, és segítjük a növekedésüket a reményekkel teli életben. Ferenc pápa is rámutat az *Evangelii gaudium* kezdetű apostoli buzdításában az oktatás egyik fő kihívásaként, hogy nem foszthatnak meg minket a reménytől, ezt nem engedhetjük meg.

Az idő, amelyet élünk, egyszerre problémákkal terhelt, de ugyanakkor nagyszerű korszak is. „kairoszként”, az evangélium hirdetésére alkalmas időszakként kell rá tekinteni. Mi, piaristák most is felismerjük prófétai feladatunkat, amelyet az Egyház bíz ránk: “Emlékeztetni arra, milyen remek terve van Istennek az emberekkel”.

Az iskoláinknak prófétai szerepük van, ahogyan azt a XVI. Rendes Püspöki Szinódus záródokumentuma is megfogalmazza. A nevelési intézmények egyre inkább a missziós intézmények, a „kifelé haladó” Egyház frontvonalában vannak. Ezek az iskolák különösen fontos szerepet játszanak a hit és a kultúra közötti párbeszédben, az értékekre való erkölcsi nevelésben, és Krisztust, a teljes élet ikonját mutatják be. Képesé kell válnunk arra, hogy reményt és alternatívát kínáljunk az uralkodó modellel szemben, melyeket gyakran csak az individualizmus és a verseny határoz meg.

Ahogyan a Szinódus is megfogalmazza, a piarista képzésnek nemcsak az elméleti tudás megszerzésére kell irányulnia, hanem a nyitottság és a találkozás, a megosztás és az együttműködés, a közös gondolkodás és megkülönböztetés képességének előmozdítására is. A képzésnek következőképpen az emberi személy minden dimenzióját (intellektuális, érzelmi,

kapcsolati és spirituális) figyelembe kell vennie, konkrét tapasztalatokat kell tartalmaznia, amelyeket megfelelően kísérni kell.

A Katolikus Nevelés Nemzetközi Irodája (OIEC) által szervezett világkongresszus megállapította, sokszor hiányoznak azok a módszerek, amelyekkel a katolikus iskolák megoszthatnánk, mi működik jól, miben kérünk segítséget. Öröm számunkra, hogy a piarista rend számos találkozást kínál erre. Tudunk tanulni egymástól, meg tudjuk osztani a gazdagságunkat és a nehézségeinket is. Az elmúlt évben is a magyar piarista közösség volt házigazdája az európai piarista szerzetesnövendékek találkozásának és a Nemzetközi Piarista Ifjúsági Találkozónak. Örülünk, hogy most Budapesten kerül megrendezésre a Nemzetközi Piarista Nevelési Kongresszus. A Magyar Országgyűlés 1715-ben egy törvényt fogadott el, amely honosította a piarista rendet Magyarországon. Hiszem, hogy az egész piarista közösség otthon érezheti magát hazánkban.

A magyar piarista közösség örömeivel szeretnék benneteket biztatni, amelyek az élet és remény jelei tudnak lenni számunkra.

Soha nem volt könnyű iskolákat fenntartani és napjainkban sem az, de van egy elkötelezett csapatunk, amely nagyszerű munkát végez és elkötelezetten old meg számos kihívást. A legutóbb publikált gimnáziumi rangsor négy intézményünket is az ország legjobb 100 iskolája között említett, ezzel a legnagyobb egyházi fenntartó ezen a listán a Piarista Rend lett. Szeretném megköszönni minden munkatársamnak a fáradhatatlan, lelkiismeretes és odaadó munkáját.

Képesek vagyunk arra, hogy a szakmaiság és a párbeszéd előmozdítói legyünk. A provinciánk felsőoktatási intézményekkel együttműködésben két pedagógiai konferenciát is szervezett az elmúlt évben. Az „Új tanári utak” című esemény kiemelt előadója Freund Tamás professzor, az MTA elnöke volt, aki belső világunk és az információrobbanás hatásairól tartott izgalmas előadást. Ősszel „A szerzetesi oktatás értékei és válaszai a 21. században” címmel szerveztünk olyan tudásmegosztó alkalmat, amelyen számos külföldi és hazai előadó is részt vett.

Értékes hagyományaink is reménykeltők, mert elődeink munkája ma is aktuális. Tavaly a Nemzeti Színház bemutatta Sík Sándor piarista szerzetes István király című drámáját, amely a szent király utolsó napjait dolgozza fel, és ugyanebből a műből rádiójáték is készült az augusztusi nemzeti ünnepre. Az Informatika Történeti Múzeum szervezésében létrejött School-Computer kiállításon bemutattuk az első magyar középiskolai informatikatanár, Kovács Mihály piarista atya életét és pályáját. Ugyancsak Kovács Mihály piarista szerzetes nevét vette fel a Neumann Társaság által alapított Országos Grafikus Programozási Verseny.

Reménnyel töltenek el azok a kezdeményezések, innovációk, amelyek megjelentek a rendtartományban. Ezek közül is szeretnék néhányat felsorolni: Az egyetemisták számára egyetemi kurzust szervezünk, amelyben bemutatjuk a piarista nevelés értékeit. A hivatásgondozás keretében „Piarista Challenge”-et szervezünk, ahol a fiatalok együtt sportolhatnak, főzhetnek és találkozhatnak a szerzetesekkel. Egy podcast sorozat keretében mutatjuk be a pedagógus munkatársainkat. Egyetemista öregdiájkjainkat bevonjuk a tehetséggondozó munkába. Önkénteseinkkel nyári táborokat szervezünk a legkiszolgáltatottabbak számára. Elindítottuk a Landriáni-hálózatot a nonformális tevékenységek összefogására és a Calasanz's Gym projektet a hit és a sport összefogására. Két kiadványt készítünk, és egy továbbképzést indítunk az iskolai lelkigyakorlatok és a pasztorális munka támogatására.

A bátor kezdeményezések és innovációk, az erőt adó történelmünk, a szakmai hálózatok és az elkötelezett munkatársak eredményes munkája mind a remény táplálója lehet számunkra. Örülünk, hogy ezeket megoszthatjuk veletek, és kérjük, hogy mindannyian osszuk meg a reményeinket, mert a megosztással nem csökken ezek ereje, hanem megsokszorozódik. A közössé váló reményünk, olyan mint a húsvéti gyertya lángja, amelyről az Exsultetben valljuk, hogy bármily sokfelé osztottuk szét, e megosztásból semmi kár nem érte és el nem fogyó tiszta fénnel őrzi távol lelkünkötől az éj minden árnyát.

Sík Sándor piarista tartományfőnök 1948-ban egy híres beszédet mondott azon a napon, amikor a kommunista országgyűlés államosította az egyházi iskolákat, és ezzel megszüntette az össze piarista iskolát is. Ez a magyar piarista közösség egy tragikusan nehéz pillanatát idézi fel számunkra. Minden elveszni látszott akkor, úgy ahogyan Kalazanci Szent József korában is. Így fogalmazott akkor:

„Mi piaristák Kalazanci Szent József nyomán rátettük életünket az ifjúságnak az értelem és jámborság szellemben való nevelésére. Ezt cselekedtük eddig és nincs lehetősége számunkra a jövőben sem annak, hogy ne cselekedjünk. Mi nem lehetünk hűtlenek sem az értelemhez, sem a jámborsághoz, sem ahhoz, hogy életünket az ifjúságnak adjuk, mert ha piaristákká lettünk, nincs létjoga másképp életünknek. Tehát ezt fogjuk tenni továbbra is. Hogyan? Nem tudom! Egy bizonyos: ezért élünk és ezért fogunk élni, akármi történjék. Az élet majd fog gondoskodni magáról. De a hivatásnak kötelessége is, szenvedélye is kiüríthatatlanul él és élni, dolgozni fog bennünk.”

Ez a piarista lelkeség a mi reményünk, amely minket éltet. Olyan remény, amely a legnehezebb helyzetben is erőt ad, úgy ahogyan Kalazanci Szent Józsefnek és Sík Sándornak is erőt adott. Azt a közös kincsünket ünnepeljük eze a konferencián, amelyet piarista hivatásnak hívunk, amely a nehéz helyzetekben is hitet és reményt ad a küldetéshez. Olyan ez mint a húsvéti gyertya fénye, amely a sötétben ragyog és a hidegben is meleget áraszt.

Ezt a minden nehézséget legyőző piarista lelkesületet kívánom a nevelési kongresszus valamennyi résztvevőjének!

Köszönöm, hogy meghallgattak!